

Periodiste

Oriol Gracià

Vi, persones i arquitectura

L'any 1919, un cop acabada la Primera Guerra Mundial, els constructors catalans es van quedar sense fusta. No perquè no se'n produís (dels boscos del Pirineu se n'extreia molta), sinó perquè l'acaparava el mercat francès, àvid de matèries primeres per a la reconstrucció d'edificis i infraestructures. Per això, quan ara fa cent anys l'arquitecte Cèsar Martinell va projectar l'edifici del Celler Cooperatiu de Gandesa, va haver de buscar alternatives a la fusta: va dissenyar el sostre amb volta de maó, igualment eficient i més econòmica. Una solució arquitectònicament complexa, però sobretot pràctica. L'anècdota la va explicar el net de Martinell (també arquitecte) dilluns passat, en l'acte d'inauguració de l'any del centenari del Celler i constata que l'edifici a més de bonic, està ben pensat des del punt de vista funcional. "No el va fer per lluir-se sinó per cobrir les necessitats dels pagesos que volien produir vi", va remarcar Martinell.

I l'honestat de l'arquitecte també es fa notar entre els cooperativistes. "Si hem fet els cent anys, és per l'honradesa de les persones, dels pagesos, els treballadors i els presidents que hi ha hagut al capdavant. D'altra manera tot se n'hauria anat al carall", explicava en un dels vídeos que es van projectar durant l'acte Salvador Manyà, tercera generació de viticultors. De fet, com va apuntar la consellera d'Agricultura, Teresa Jordà, no s'entendria d'altra manera, perquè "el cooperativisme ben entès té la solidaritat a la base: crea llocs de treball, no deslocalitza a les persones i redistribueix millor els recursos".

Per entendre el relat de fons que amaga aquest centenari val molt la pena passejar-se per l'exposició *Cent anys de vi, històries de vida*, que es podrà visitar fins a finals d'aquest any al mateix Celler. La mostra parla d'arquitectura, persones i, òbviament de vi. Perquè mai com ara, el celler havia elaborat vins tan singulars, que reivindiquen les varietats autòctones de la zona. Mil hectàrees de vinyes que els cooperativistes cultiven amb precisió i que si donen bon raïm i bon vi és, precisament, perquè carreguen cent anys d'història a l'esquena.